

no. 5

1988

Spelarit



1955.



1988.



ULLA JA HILDING HAAPARINTEEN HAASTATTELU 1.9.1988

Olen tuntenut Ullan ja Hildingin noin yhdeksän vuotta. Jatkuvasti olen hämmästellyt sitä intoa ja energisyyttä, jolla he ovat hoitaneet tanhuasioita. Lopulta päättin ottaa selville heidän salaisuutensa ja vietin illan tanhustyävieni viihtyisässä kodissa heitä haastatellen.

Jo ennen haastattelua kertosin mielessäni niitä monen monituisia puuhia, joissa Ulla ja Hilding ovat yhdistyksessämme olleet mukana. Näkyvin asia on tietysti tanhuohjaus, jota he yhdessä tekevät. Sen lisäksi Hilding on ollut yhdistyksen perustamisesta lähtien jatkuvasti johtokunnan jäsen, kunnes lopulta tuli pakollinen erovuoro. Ulla on tällä hetkellä johtokunnan jäsen, hän hoitaa yhdistyksen raha-asiat ja onpa toiminut sihteerinäkin. Hilding on puuhannut melkein jatkuvasti järjestelytoimikunnan asioita, vaikka hän ei ole ihan koko aikaa olekaan ollut sen jäsen. Hän on järjestellyt tilaisuuksia, hankkinut seuralle avustuksia ja tavaroita alennuksella, järjestänyt ilmapallon myyntiä, kirpputoreja ja jouluna tavaroiden pake-tointia varojen hankkimiseksi. Vapaa-aikoinaan hän on rakennellut seuran merkillä varustettuja kelloja ja veistellyt saapasrenkejä ja muita tarvikkeita myyjäisiin. Hildingin vastuulla on Spelari-lehden painatus ja hän taiteilee kansikuvan siihen. Hän on suunnitellut seuran viirin ja lippukin on tekeillä. Yhdessä Ulla ja Hilding vetävät kursseja sekä omassa seurassa että muille kiinnostuneille. He hoitavat aktiivisesti suhteita ystäväseuroihin. Hilding on Seurasaarisäätiön jäsen ja ollut tanssitupatoimikunnan puheenjohtaja. Lisäksi he ehtivät vielä ottaa osaa tanssikilpailuihin ja niiden tuloksena on mm. kaksi Suomen mestaruutta polkassa. Tässä on lueteltuna osa haastateltavieni puuhista.

Kahvia juodessamme puhe aivan itsestään johtuu viime kesän Englannin-matkaan, tanskalaisten vierailuun,

Interin keikkoihin, kesän noin viiteenkymmeneen tanhuesitykseen...ne ovat nykypäivää. Minua kuitenkin nyt kiinnostaa menneisyys. Hilding toteaa, että nyt sattuukin olemaan vuosipäivä: 1.9.1955 hän aloitti tanhuharrastuksensa. Kyseisenä päivänä Ulla oli viemässä häntä tanhuharjoitukseen. Aikaisemmin Hilding oli rynnännyt ulos kaikista tilaisuuksista, joissa tanhuttiin, mutta nyt oli tosipaikka edessä. Vielä Drumsö Ungdomsföreningin oven takana seistessään hän tuumi: "Eiköhän lähdetä leffaan?" Ulla kuitenkin marssi sisään ja Hilding tuli kiltisti perässä. Siitä se alkoi. Ulla oli aloittanut tanhuharrastuksensa jo aikaisemmin: "Olen tanssinut oikeastaan koko ikäni", hän sanoo. Tanhuaminen ei kuitenkaan ollut Ullan ja Hildingin ensimmäinen yhteinen harrastus, vaan se oli kilpatanssi. Tanhuaminen kuitenkin voitti vähitellen.

Ulla ja Hilding ovat tanssineet useissa seuroissa. Ensimmäinen oli Drumsö Ungdomsförening. Siellä ohjasi Eriksson, jota Ulla nimittää "Drumsön guruksi". Pätevämpää ohjaajaa hän ei ole tavannut. Toiminta Drumsö Ungdomsföreningissä loppui, kun seuratalo paloi. Tölä AV oli kauan aikaa heidän seuransa, mutta samanaikaisesti he tanssivat myös Vantaan kansantanssijoissa. Kun Helsingin pitäjän tanhuujat ja spelarit ry. perustettiin, olivat he perustajajäseniä. Ullan ja Hildingin lähtökohta on ruotsalaisen kansanperinteen parissa, mutta heitä kiinnosti myös suomalainen perinne. Kesti kauan, ennen kuin ruotsalainen puoli antoi anteeksi "petturuudeksi" kokemansa kiinnostuksen suomalaiseen tanhuun. "Olemme olleet monessa asiassa edelläkävijöitä ja olemme kokeneet paljon vastustusta", sanoo Ulla.

Ensimmäisiin kesäjuhliin Ulla ja Hilding osallistui-
vat vuonna 1956. Ne pidettiin Helsingissä Palloken-
tällä. Ensimmäinen Nordlek, silloiselta nimeltään
Nordisk Stämman, pidettiin v. 1957 Karlstadissa. Karl-
stadin juhlista Hilding sanoo: "Se oli mahtavaa, kun
juuri oli oppinut tanssimaan".

Kun kysyn, mikä tanhussa on antoisinta, Hildingin ilme käy mietteiliäksi. Huomaan, että hän sielunsa silmin näkee ne monet tapahtumat, jotka hän on tanhun parissa kokenut ja ihmiset, jotka hän on tavannut. "Yksi parhaita asioita on, että on ystäviä joka puolella", hän sanoo. "Kun esimerkiksi tanssitaan Nordlekin illanvietoissa, joskus tuntuu, että joka toinen tanssija on tuttu". Ulla jatkaa: "Kun on pitkään tehnyt työtä ryhmän kanssa ja esitys onnistuu, kun tanssijat ovat tyytyväisiä ja yleisö kiittää, joskus jopa kädestä pitäten, silloin tuntuu mahtavalta". "Me olemme satsanneet tanhuun hirveästi sekä aikaa että rahaa, mutta siitä on oppinut paljon. Eri maiden tanhut, asioiden yhteisyys tanssijoiden kesken ja ystävät merkitsevät paljon", hän jatkaa.

Yritän sitten saada selville, mikä olisi tanhutaipaaleen mahtavin yksittäinen kokemus. Ensimmäisenä tuntuu olevan mielessä oman ryhmän luokitus valiosarjaan. Luokitusharjoittelu oli täynnä vastoinkäymisiä: huonot harjoitustilat ja melkein joka harjoituksessa oli jollain tanssijalla este, joten jouduttiin harjoittelemaan varaparien avulla. Vaikeuksien läpi mentiin kuitenkin voittoon: Helsingin työväen talolla irtosi valiosarjasija. "Se oli makee tunne, silloin meinasi itku tulla", sanoo Hilding. Sitten muistellaan ulkomaanmatkoja: Dijon, Anne Masse, Bregenz, Sidmouth, Kööpenhamina ja muut pohjoismaiset matkat. Kaikki ovat olleet omalla tavallaan mahtavia kokemuksia. Päällimmäisenä muistissa on kuitenkin nyt juuri matka Englantiin, Sidmouthiin. Esitykset onnistuivat, yleisöä oli jopa 20 000, aplodit olivat mahtavat - sanat eivät riitä kaikkea kertomaan! On vaikea löytää ehdotonta huippukokemusta, niitä on niin paljon.

Tanssijan taipaleella on tietysti myös synkät hetkensä. Monet mustat pilvet ovat kuitenkin vuosien saatossa saaneet jo kultareunan. "Se minua kaikkein eniten jurppii", sanoo Hilding virnistäen, "että en koskaan

saanut tietää, miksi ohjaaja ensimmäisessä Nordisk Stämossa v. 1957 ei päästänyt minua lavalle Ullan kanssa, vaan valitsi toisen pojan tilalleni". No, tämän onnettoman hetken on varmaan korvannut moni hieno, onnistunut esitys. "Toinen synkkä hetki oli, kun oltiin Vantaan kansantanssijoiden mukana Espan lavalla vuonna 1980. Silloin kerrottiin yleisölle seuran hienoista saavutuksista ja edessä olevasta Dijonin matkasta, oltiin ylpeitä ja tärkeitä. Kun sitten esitettiin samaiselle yleisölle Repolan katrillia, sen kuvioissa sotkeuduttiin täysin. Se oli yksi kamalimpia kokemuksia". Toiminnasta tanhun parissa Ulla toteaa: "Se ei ole aina ihan kitkatonta. Turhat ristiriidat pitäisi osata ohittaa. Pitäisi myös muistaa, että tämän ansiosta ei pääse taivaaseen. Vielä olisi hyvä pitää mielessä tunnettu vanhan abbedissan rukous: 'Herra, vaikka minä olen melkein täydellinen, auta etten siitä aina muistuttaisi...'".

Sittenpä pääsenkin jo kysymykseen, jonka vuoksi olen tullut ystäviäni haastattelemaan: mistä tämä voimakassikko ottaa intonsa ja energiansa, kuinka he ehtivät ja jaksavat jatkuvasti harrastaa ja touhuta, tehdä työtä seuran hyväksi ja toimia antaumuksella tanhun parissa? Ulla vilkaisee kulmaansa alta ja naurahtaa: "Tanssija on hullu". Hilding jatkaa: "Muistan, kun oltiin Helsingin Hambo -kilpailussa. Aamulla majapaikan lämpötila oli 4°C ja koko päivän satoi. Kilpailuohjelmaan kuului tanssimista mitä kummallisimmissa olosuhteissa, mm. piti tanssia vesisateessa kahdeksan minuuttia ylämäkeen ja pellolla niitetyn heinänsängyn seassa, jossa korret kiertyivät jalkoihin ... Mukana oli 1500 hullua, karsinta oli kova, eivät kaikki päässeet mukaan. Kyllä silloin ajatteli, että jokin ruuvi on varmaan tippunut". "Yksi puoli asiassa on se, että haluaa kokea uusia asioita ja oppia uutta", sanoo Ulla. "Ehkä myös kunnianhimo on asia, joka pitää vauhdissa mukana", jatkaa Hilding. "Raskaimpinakin päivinä auttaa jaksamaan, kun on tavoitteita: matkoja tiedossa, kun

huomaa, että saa porukan innostumaan, kun tuntee onnistumisen iloa".

Pohdimme Spelareiden nykytilannetta. "Spelarit on voimakas seura", sanoo Hilding. "Suomesta ei tällä hetkellä löydy seuraa, joka pystyy esittämään vastaavan ohjelmiston. Kolme pätevää aikuisryhmää esittää koska tahansa kolmen tunnin ohjelman, se on saavutus. Se, että ryhmät toimivat itsenäisesti on vahva puoli. Ryhmien välinen pieni kilpailu auttaa edistymistä. Ryhmiä ei koskaan pitäisi hajoittaa ja koota uutta ryhmää esimerkiksi ulkomaanmatkaa varten, sillä silloin ryhmästä katoaa tunne ja henki, että tehdään yhdessä työtä. On myös vaikea tottua toisesta ryhmästä tulevan tanssijan reagointitapaan; se häittää aina esitystä". Sitten puhe siirtyy pelimannitilanteeseen, joka todetaan ainutlaatuiseksi. "Soittajat ovat avainasemassa. Harva seura pystyy tällaiseen joukkoon", sanoo Hilding. Todetaan, että lähtökohta seuraa perustettaessa oli oikea. Silloin päätettiin, että pelimannit ja tanhuajat ovat seurassa tasa-arvoisessa asemassa. Kumminkin ovat mukana harrastuksesta, ei ansaitakseen. Tanhuamisen ja soittamisen "vaivat ja tuskat" korvaantuvat hyvin yhteisillä hauskoilla ulkomaanmatkoilla. "Ja ilman kehumista", jatkaa Hilding, "vaikka esimerkiksi Katrillin skaala on korkea, niin Spelareilla on leveyttä paljon enemmän". Joten, mikä olikaan todistettava: me olemme kuin olemmekin Suomen parhain ja samalla tietenkin myös vaatimattomin...

Kun nyt on pohdittu menneisyyttä ja nykyisyyttä, en malta olla kysymättä Ullan ja Hildingin ajatuksia tulevaisuudesta. Hilding kertoo, että hänellä on jo kauan hyrrännyt ajatuksissa järjestää Vantaalla festivaalit, joihin osallistuisivat ruotsalaiset, tanskalaiset ja belgialaiset ystäväseurat ja mahdollisesti vielä norjalainen ryhmä. Toinen tärkeä asia on saada seuralle katto pään päälle eli oma harjoitus-, illanvietto- ja toimistotila. Asia onkin vireillä.

Tulevaisuuden näkymistä Hilding on myös sitä mieltä, että kaikkien ryhmien pitäisi päästä ulkomaille esiintymään. Ulla-realististi mietiskelee tulevaisuutta: "Hyrrätään tässä yksi päivä kerrallaan". Arvaan kuitenkin, että myös Ullalla on jo monta uutta ideaa kypsymässä tulevaisuuden varalle.

Kun illan päätteeksi ajelen kotiin ja mietiskelen haastateltavieni vauhdikasta elämää, tulee hakematta mieleen sanonta: "Vierivä kivi ei sammaloidu".

Eeva-Liisa Honkanen

MERKKIPÄIVIÄ

Veikko Lakkavaara 70 vuotta 10.5.1988

Onni Kuronen 50 vuotta 26.8.1988

Terttu Arvaja 50 vuotta 16.9.

Parhaimmat onnittelut syntymäpäivän johdosta!

Helsingin pitäjän tanhuujat
ja spelarit ry.



TAPAHTUMAKALENTERI

1988

lokakuu

10.-12

AMERICAN DANCE
FRIENDSHIP TOUR
Tavastby ungdoms-
förening, Aionkuja
10 klo 19.00- tervetuliaisilta
11 19.00- illanvietto

Ilmoitauttumis-
ohjaajien kautta

1989

kesäkuu

10.-11

KESÄKATRILLI
K1 aj

TAPAHTUMAKALENTERI

1988

lokakuu

10.-12

AMERICAN DANCE FRIENDSHIP
TOURTavastby ungdomsförening,
Hämeenkylä, Ainonkuja

10 klo 19.15- -tervetuliaisilta

11 19.00- -illanvietto

Ilmoitauttumisot ohjaajien
kautta

1989

kesäkuu

10.-11

KESÄKATRILLI Klaukkalassa,
UNL:n kesäjuhla

kesä/heinäkuu

30.- 2

HYVINKÄÄN HOIJAKKA, SKY:n
kesäjuhla

heinäkuu

14.-25

ISLEIK

SPELARIIT

Julkaisija: Helsingin pitäjän tanhuujat
ja spelarit ry.

Toimituskunta: Hilding Haaparinne ja
Eeva-Liisa Honkanen